

salg af fast ejendom ifølge samme lov- bekendtgørelses § 19 rammer salg m. v. foretaget den 10. juli 1960 og senere.

Konklusion: Det er en fortræffelig lov- samling, som med få og enkle forandringer kan blive endnu bedre næste år.

Mogens Eggert Møller.

Trustkommissionen: Konkurrencebegrænsninger i dansk erhvervsliv. 1960., 321 sider.

Trustkommissionen har sat punktum for sit arbejde med udgivelse af en betænkning, der omhandler en generel redegørelse for konkurrenceforholdene indenfor dansk erhvervsliv. Hermed er der ialt udarbejdet 8 betænkninger: 6 specialundersøgelser af enkelte brancher, 1 lovgivningsbetænkning samt det nævnte sidste og afsluttende værk.

De 6 brancher, som er blevet undersøgt, er:

- Kalk-, kridt- og mørtelbranchen
- Kulbranchen
- Planglasbranchen
- Teglværksbranchen
- Cementbranchen
- Bryggeribranchen.

Det endelige resultat af kommissionens tiårige arbejdsperiode er blevet en samling arbejder, der giver en alsidig belysning af mange sider af dansk erhvervsliv. Disse betænkningers værdi er langt fra begrænset til at være oplysningskilder for lovgivningsmagten. Tværtimod må man næsten sige, at kommissionens virkelige arbejde har bestået i at gøre et materiale tilgængeligt for offentligheden, som ikke før er blevet samlet og udgivet i overskuelig form. Værdien heraf kan alle indse, selv om det sikkert virker irriterende på nogle, at de er udgivet med deres vigtigste formål at belyse monopolproblemet indenfor dansk erhvervsliv. Hvor meget de anførte oplysninger fortæller herom, er derimod en anden sag, hvorom der ikke hersker nær så megen enighed. Alle fornuftige mennesker - her-

imellem kommissionen - er helt klar over de meget store, for ikke at sige uløselige problemer, man står overfor, når man med udgangspunkt i frikonkurrencemodellen og dens modstykke monopolteorien via en opmåling af monopolgraden vil gennemføre en lovgivning, som skal gøre dansk erhvervsliv mere effektivt og medvirke til udligning af en skæv indkomstfordeling. Der rejser sig bl. a. spørgsmålet, om den såkaldte frikonkurrencemodel overhovedet har noget med virkeligheden at gøre, og om den i benægtende fald er et formålstjenligt ideal at arbejde på grundlag af, når man ønsker at gennemføre en regulering af erhvervslivet for at fremme de angivne målsætninger. Til syvende og sidst er monopolkontrol opstået, fordi der har rejst sig et politisk krav herom, og ikke fordi det er lykkedes økonomerne nogensinde at bevise, at der er nogen stor gevinst at tjene med sådanne midler.

Hele problemet er for en meget væsentlig part kun en udløber af diskussionen om, hvorvidt man skal foretrække en statsdirigeret frem for en privat økonomi. Denne kan ikke føres udelukkende ud fra en sammenligning mellem et erhvervsliv, behersket af fri konkurrence kontra en statsdirigeret økonomi. Der er intet nyt i en konstatering af, at frikonkurrencemodellens evne til at beskrive det virkelig samfund er meget ringe. De tre valg, man faktisk har, er et erhvervsliv uden legale indgreb fra en monopollov, et, hvor der er åbnet mulighed herfor og en statsdirigeret økonomi. Disse tre alternativer skal sammenlignes, således som de faktisk foreligger.

I øjeblikket ved vi meget lidt herom. Dette gælder også for virkningerne af monopolkontrol i en eller anden form. Den afgørende vanskelighed er, at den beskrivende driftsøkonomi er så uudviklet og så sammenblandet med den pragmatiske, som det er tilfældet. Før man når videre på dette område, ved man i

salg af fast ejendom ifølge samme lov- bekendtgørelses § 19 rammer salg m. v. foretaget den 10. juli 1960 og senere.

Konklusion: Det er en fortræffelig lov- samling, som med få og enkle forandringer kan blive endnu bedre næste år.

Mogens Eggert Møller.

Trustkommissionen: Konkurrencebegrænsninger i dansk erhvervsliv. 1960., 321 sider.

Trustkommissionen har sat punktum for sit arbejde med udgivelse af en betænkning, der omhandler en generel redegørelse for konkurrenceforholdene indenfor dansk erhvervsliv. Hermed er der ialt udarbejdet 8 betænkninger: 6 specialundersøgelser af enkelte brancher, 1 lovgivningsbetænkning samt det nævnte sidste og afsluttende værk.

De 6 brancher, som er blevet undersøgt, er:

- Kalk-, kridt- og mørtelbranchen
- Kulbranchen
- Planglasbranchen
- Teglværksbranchen
- Cementbranchen
- Bryggeribranchen.

Det endelige resultat af kommissionens tiårige arbejdsperiode er blevet en samling arbejder, der giver en alsidig belysning af mange sider af dansk erhvervsliv. Disse betænkningers værdi er langt fra begrænset til at være oplysningskilder for lovgivningsmagten. Tværtimod må man næsten sige, at kommissionens virkelige arbejde har bestået i at gøre et materiale tilgængeligt for offentligheden, som ikke før er blevet samlet og udgivet i overskuelig form. Værdien heraf kan alle indse, selv om det sikkert virker irriterende på nogle, at de er udgivet med deres vigtigste formål at belyse monopolproblemet indenfor dansk erhvervsliv. Hvor meget de anførte oplysninger fortæller herom, er derimod en anden sag, hvorom der ikke hersker nær så megen enighed. Alle fornuftige mennesker - her-

imellem kommissionen - er helt klar over de meget store, for ikke at sige uløselige problemer, man står overfor, når man med udgangspunkt i frikonkurrencemodellen og dens modstykke monopolteorien via en opmåling af monopolgraden vil gennemføre en lovgivning, som skal gøre dansk erhvervsliv mere effektivt og medvirke til udligning af en skæv indkomstfordeling. Der rejser sig bl. a. spørgsmålet, om den såkaldte frikonkurrencemodel overhovedet har noget med virkeligheden at gøre, og om den i benægtende fald er et formålstjenligt ideal at arbejde på grundlag af, når man ønsker at gennemføre en regulering af erhvervslivet for at fremme de angivne målsætninger. Til syvende og sidst er monopolkontrol opstået, fordi der har rejst sig et politisk krav herom, og ikke fordi det er lykkedes økonomerne nogensinde at bevise, at der er nogen stor gevinst at tjene med sådanne midler.

Hele problemet er for en meget væsentlig part kun en udløber af diskussionen om, hvorvidt man skal foretrække en statsdirigeret frem for en privat økonomi. Denne kan ikke føres udelukkende ud fra en sammenligning mellem et erhvervsliv, behersket af fri konkurrence kontra en statsdirigeret økonomi. Der er intet nyt i en konstatering af, at frikonkurrencemodellens evne til at beskrive det virkelige samfund er meget ringe. De tre valg, man faktisk har, er et erhvervsliv uden legale indgreb fra en monopollov, et, hvor der er åbnet mulighed herfor og en statsdirigeret økonomi. Disse tre alternativer skal sammenlignes, således som de faktisk foreligger.

I øjeblikket ved vi meget lidt herom. Dette gælder også for virkningerne af monopolkontrol i en eller anden form. Den afgørende vanskelighed er, at den beskrivende driftsøkonomi er så uudviklet og så sammenblandet med den pragmatiske, som det er tilfældet. Før man når videre på dette område, ved man i

grunden ikke ret meget om, hvad det er, man griber ind i med monopolkontrol, og derfor ikke, om man skader flere, end man gavner. Hvis man virkelig skal komme nogen vegne med disse problemer, så må forskningen løsrives både fra frikonkurrencemodellens brilleglas og fra det politiske krav om at der absolut skal findes syndebugke.

Trustkommissionen har både haft en snæver politisk ramme for sit arbejde og tillige måttet begrænse sine undersøgelser til det materiale, som i forvejen fandtes. Den har helt selvfølgelig ikke kunnet andet end holde sig til en teori, som er alment accepteret i det politiske liv. Foreløbig er disse undersøgelser altså afsluttet. Verden skulle imidlertid have forandret sig meget, hvis der ikke igen rejstes et politisk flertals røst for at undersøge, om der ikke kan gøres noget mere ved, at priserne er så høje, som de er. De priser, som fastsættes af erhvervslivet, betales nu engang af flere vælgere end dem, der modtager priserne som betaling for de afsatte enheder.

Bent Olesen.

Otto Cordson: *Søger De ny stilling?* Nyt Nordisk Forlag 1959. 103 sider. Kr. 9,85 uindb.

Forfatteren er personalechef i en af vore store handels- og industrikoncerner. Denne omstændighed medfører, at bogen får såvel praktisk som teoretisk interesse.

Bogen har praktisk interesse for begge parter i ansættelsesforholdet. Foruden den rent konkrete vejledning får ansøgeren et indblik i, hvorledes ansætteren reagerer, og ansætteren kan drage fordel af en anden ansætters erfaringer.

For de teoretikere, der beskæftiger sig med personaleadministration, har „Søger De ny stilling?“ også interesse. Det er altid interessant at se, hvorledes teori og praksis harmonerer, særligt – som i dette tilfælde – når man kan ane den teoretiske baggrund for de praktiske udtalelser.

Bogen er delt i fire dele. I den første del beskæftiger forfatteren sig med de overvejelser og vurderinger, man bør foretage, inden man bestemmer sig til at søge bort fra den nuværende stilling. Den næste del omhandler problemer og overvejelser i forbindelse med hvilken stilling, man skal søge. I tredje del beskæftiger forfatteren sig med den tekniske side af ansøgningen, og i den sidste del redegøres for ansættelses-interviewet, ansættelsesprøver etc.

Flemming Klöcker-Larsen.

Hans Brems: *Output, Employment, Capital and Growth.* Harper and Brothers, 1959.

Hans Brems hører som bekendt til de økonomer, som arbejder med stærkt matematiserede modeller og vel netop derfor er synet på hans arbejder stærkt delte. Med sin sidste bog *Output, Employment and Growth* har han igen lagt hovedvægten på anvendelse af matematik som analytisk værktøj. Bogen består af 4 hoveddele, hvor den Keyn'ske model behandles i første del, opdeling af modellen i anden del, efterspørgslen efter Input i tredje del, og i fjerde del foretages en – som det hedder – dynamisering af modellen.

Hele bogen er dispositions-mæssigt meget klart og pædagogisk bygget op.

I hvert kapitel præciseres først det problem, som skal analyseres, derefter gøres der klart rede for den model, der anvendes som basis for løsningen, og til slut følger endelig selve løsningen, som opstilles klart med de begrænsninger, som grundforudsætningerne i modellen indebærer.

Forfatteren har tillige betjent sig i rigt mål af grafiske hjælpemidler i sin fremstillingsteknik. Bogen er således i hele sin form og opbygning særdeles velegnet som lærebog, men rummer samtidig så mange originale ideer i både analyseteknik og problemstillinger, at den må karakteriseres som en videnskabelig afhandling.